

PARTOS

JAARVERSLAG

2021

Betrokken, adaptief en effectief

**PAR
TOS**

Welkom

“Betrokken, adaptief en effectief” is de titel van ons jaarplan 2021. Veel aandacht ging in 2021 uit naar adaptiviteit. Met name de toekomstverkenning hielp Partos en leden om voor tal van nieuwe ontwikkelingen zogenoemde responsstrategieën te ontwikkelen. Aanpassingsvermogen blijkt steeds meer een kritische succesfactor te worden in het werk van Partos zelf, van onze leden en hun internationale partners. De covidpandemie dwong ons onze manier van werken ingrijpend aan te passen. En dit soort onverwachte ingrijpende gebeurtenissen zullen zich blijven voordoen. Dat blijkt nu ook weer, tijdens het schrijven van dit voorwoord, met de oorlog in Oekraïne. Een oorlog die haar weerslag zal hebben op diverse landen wereldwijd en op ontwikkelingssamenwerking in brede zin; maatschappelijk, politiek, financieel, qua grondstoffen en voedsel, etc.

Naast aanpassingsvermogen is betrokkenheid van belang voor het werk van Partos en haar leden. Deze betrokkenheid geldt allereerst de groepen kwetsbare mensen en gebieden waar diverse crises zich opstapelen. Denk maar aan de covidpandemie en gevolgen van klimaatverandering die hard aankomen bij mensen die sowieso al in armoede leven of weinig tot geen toegang hebben tot basisvoorzieningen zoals gezondheidszorg en onderwijs. Die betrokkenheid is de basis van hoop. De vele uitingen van solidariteit onder Nederlandse burgers en oproepen van wetenschappers en religieuze leiders voor extra inzet voor ontwikkelingssamenwerking vormen ontegenzeggelijk lichtpuntjes. En absoluut hoopgevend zijn de partners van onze leden die met enorme veerkracht en creativiteit uitwegen zoeken in deze crises, zoals bleek uit diverse studies en bijeenkomsten.

Waar het natuurlijk om gaat is of Partos en onze leden effectief zijn. In dit licht durf ik het geheel van onze leden het predicaat topsector toe te dichten. In de eind 2021 uitgekomen special van Vice Versa staan tal van voorbeelden die dit onderbouwen. Tegelijkertijd: bescheidenheid is geboden. Wij zijn er ons goed van bewust dat we tal van uitdagingen hebben en voortdurend hard moeten werken om het nog beter, en vaak ook anders te doen. Het gaat er niet om hoe goed we zijn, maar om hoe goed we willen worden. Want al het optimisme ten spijt: er moet nog veel gebeuren willen we de wereldwijd afgesproken Duurzame Ontwikkelingsdoelen bereiken. Al zal dat in 2030 zeker niet voor alle doelen het geval zijn, wij blijven ons uiterste best doen stap voor stap verder te komen, met ons Partos-team en met onze leden.

Bart Romijn

Directeur Partos

Voorwoord voorzitter

De gevolgen van de covidpandemie waren in 2021 groot. Van de leden en het team van Partos werd veel gevraagd om de werkzaamheden onder deze omstandigheden voort te zetten. De consequenties voor de partners van onze leden over de gehele wereld waren nog veel ingrijpender.

Het beste werd dit geïllustreerd met de bekende ‘pledges’. Veel beloven als het om vaccinaties gaat, maar slechts beperkt nakomen. Een probleem dat het hart raakt van onze internationale inspanningen en samenwerking. Nu waren het vaccinaties, later in 2021 opnieuw de klimaatafspraken en bij wederopbouw na natuurrampen is het eveneens een gekend probleem. Veel beloven en te weinig nakomen. Het raakt het noodzakelijke vertrouwen in internationaal samenwerken. Voorspelbaarheid en daarop kunnen vertrouwen is óók in geopolitieke omstandigheden een groot goed.

De verkiezingen in dit verslagjaar en de daaropvolgende slepende formatie van een nieuw kabinet zullen de geschiedenisboeken ingaan als de ‘functie-elders-formatie’. Een worsteling die na vele omwegen leidde tot de vooraf door velen voorspelde uitkomst: Rutte IV met dezelfde partijen. Ondanks onze naar-binnen-gerichtheid rond deze formatie valt op dat (zie de Partos-onderzoeken) het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking er nog altijd is. Ideëel en materieel, als principe en praktijk. De groeiende aandacht voor internationale politieke zaken rond bijvoorbeeld Europa/Brexit, het bestrijden van een pandemie, de verschuivende geopolitieke verhoudingen e.d. helpt enorm om daarin ook de wezenlijke rol van ontwikkelingssamenwerking te benadrukken. Ik juich het daarom erg toe dat we binnen Partos gezamenlijk meer aandacht gaan geven aan de zichtbaarheid van ons werk en de noodzaak om het draagvlak ervoor te vergroten.

De draagvlakdiscussie zal hoop ik in belangrijke mate bijdragen om te ontkomen aan de valse tegenstelling tussen nationaal en internationaal. Alsof het om twee werelden zou gaan waaruit je voor je eigen welbevinden vrij kunt kiezen. Om nationaal overeind te blijven binnen Europa zal de internationale samenwerking binnen Europa en tussen Europa en andere werelddelen moeten worden versterkt. En soms moet de confrontatie worden gezocht als het om werkelijke vrije keuzen gaat van mensen op het gebied van mensenrechten, economie of democratie. Vanuit onze bescheiden rol kunnen we partners overal op de wereld ondersteunen en hen de lead geven in dit proces.

Dank aan allen die namens onze leden hebben bijgedragen aan de positieve ontwikkelingen in 2021. In het bijzonder dank aan de mensen van ons Partos-team die er voortreffelijk in geslaagd zijn onze brancheorganisatie zo goed en waardevol te positioneren.

Hans Bruning

Voorzitter bestuur Partos

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord directeur en voorzitter	2
Kerntaken	5
Partos algemeen	5
Kwaliteit, Leren en Innoveren	7
Belangenbehartiging en Beleidsbeïnvloeding	11
Communicatie en Beeldvorming	13
Bedrijfsvoering en Shared Services	15
De Vereniging Partos	17
Governance	17
Ledenlijst 2021	24
Organogram	25
Samenwerkingsverbanden	26
Financieel Jaarverslag	28
Jaarrekening	28
→ Balans per 31 december 2021	28
→ Staat van baten en lasten 2021	29
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	30
Overige gegevens	40
→ Statutaire regeling bestemming overschot/tekort	40
→ Voorstel bestemming overschot/tekort 2021	40
Begroting 2022	41
Controleverklaring	43

Leestip

Onderstreepte woorden zijn hyperlinks waar je als lezer verdiepende informatie kunt vinden.

Kerntaken

PARTOS ALGEMEEN

De kerntaken van Partos zijn (1) Kwaliteit, Leren & Innoveren, (2) Beleidsbeïnvloeding & Belangenbehartiging, (3) Communicatie & Beeldvorming en (4) Bedrijfsvoering & Shared Services. Onder deze koppen beschrijven we de activiteiten en resultaten van 2021. Zoals onze inzet op innovatie, ondersteuning van de lopende en nieuwe strategische partnerschappen en de voorbereidingen op de Tweede Kamerverkiezingen en vervolgens de oproep tot een duurzaam regeringsakkoord. Een aantal activiteiten laat zich niet onder deze titels vangen. Dit betreft om te beginnen de in 2021 uitgevoerde Toekomstverkenning, het ledenwaarderingsonderzoek en het nieuwe initiatief Partos Kenniscafés.

De Toekomstverkenning: adaptief en proactief anticiperen op ontwikkelingen

In maart startte Partos een Toekomstverkenning om samen met leden en partners mogelijke strategieën te ontwikkelen om te anticiperen op toekomstige, al dan niet voorspelbare ontwikkelingen. Het traject, bestaande uit onder meer tal van interactieve sessies en inbreng van deskundigen, resulteerde in 'A roadmap to explore the future: Dynamic adaptive pathways'. Op diverse onderwerpen, zoals *civic space*, draagvlak voor en machtsverhoudingen binnen ontwikkelingssamenwerking en financiering brachten we ontwikkelingen en mogelijke kantelpunten in kaart. Vervolgens ontwikkelden we mogelijke strategieën (*dynamic adaptive pathways*) om op deze beoogde onderwerpen ook doelstellingen te behalen. Het denken in termen van *dynamic adaptive pathways* kan Partos en ook leden zeker helpen om proactief en adaptief met onzekerheden om te gaan. In het jaarplan van 2022 zijn diverse vervolgacties opgenomen rondom onderwerpen als draagvlakversterking, machtsverhoudingen en financiering. Omdat het traject minder concrete handvatten opgeleverd heeft voor inrichting van het werk en de organisatie van Partos, krijgt dit aspect een opvolging in 2022.

Ledenwaarderingsonderzoek: de stijgende lijn zet zich voort

In 2021 hebben we ons jaarlijkse ledenwaarderingsonderzoek uitgevoerd. Hieruit kwam een gemiddeld 'rapportcijfer' van 7,3. Verheugend is dat de stijgende lijn in de waardering zich voor de vierde achtereenvolgende keer (2015, 2017, 2019, 2021) voortzet. Ook de communicatie-uitingen van Partos worden goed gewaardeerd, de Partos politieke monitor voorop, maar ook onder andere de algemene nieuwsbrief. Wel zullen we leden nog meer met per functiegroep toegespitste informatie benaderen. De toonzetting die Partos nastreeft, positief, constructief en '*hope based*', wordt gewaardeerd. Tegelijkertijd klinkt door dat we ons scherper of steviger uit kunnen spreken, en zoveel mogelijk jargon moeten vermijden. Wij blijven de meeste aandacht geven aan de onderwerpen waaraan de leden het grootste belang hechten: aan lobby (ontwikkelingssamenwerking algemeen, alsook het budget voor ontwikkelingssamenwerking), informatie-uitwisseling (opvallend meer dan voorheen), leren & innoveren. Op aangeven van de leden zullen we meer aandacht geven aan a) draagvlakversterking, b) diversiteit en inclusie. Onze beleidsreactie op basis van de bevindingen uit het onderzoek is met de leden gedeeld en staat ook op de website van Partos.

Partos Kenniscafés: ruimte voor online kennisdelen & netwerken

Eind 2020 organiseerden we, bij wijze van probeersel, het eerste Partos Kenniscafé (over negatieve rente). Dit kreeg in 2021 een succesvol vervolg met zes online Kenniscafés. Het primaire doel van deze ad hoc georganiseerde bijeenkomsten is om in een korte, online sessie kennis te delen, via inbreng van experts en via onderlinge kennisdeling tussen leden. Daarnaast is het ook bedoeld als (online) netwerkevent. Tijdens de zes Partos Kenniscafés in 2021 kwamen de volgende onderwerpen aan bod: (1) duurzaam beleggen, (2) diversiteit op de werkvloer, (3) energiek verbinden op afstand, (4) eerlijke pensioenen, (5) financiële aspecten van het subsidiekader 'Strategische Partnerschappen voor Versterking Maatschappelijk Middenveld' en (6) terrorismefinanciering. Met uitzondering van de bijeenkomsten over duurzaam beleggen en eerlijke pensioenen hebben alle bijeenkomsten een opvolging gekregen, onder andere in het Partos jaarplan van 2022.

KWALITEIT, LEREN EN INNOVEREN

Ontwikkelingsorganisaties en hun partners werken aan de effectiviteit van hun inzet door voortdurende aandacht voor kwaliteit, leren en innovatie. Naast voor de organisatie relevante thematische en landspecifieke kennis delen zij een belang bij het gezamenlijk leren over rollen en strategieën van *civil society* en over passende samenwerkingsvormen met aandacht voor lokaal eigenaarschap, duurzame resultaten en inclusiviteit. De huidige sterk veranderende context van ontwikkelingssamenwerking stelt bovendien hoge eisen aan het adaptief vermogen en de innovatiekracht van organisaties. In 2021 heeft Partos de leden en hun partners ondersteund in kwaliteit, leren en innoveren waarbij wij de volgende resultaten hebben geboekt.

Partos Innovation Hub

Om de Partos-leden en hun partners te ondersteunen op het gebied van kwaliteit, leren en innoveren heeft Partos eind 2021 een sterk fundament gelegd voor de 'Partos Innovation Hub', het nieuwe leren & innoveren programma als onderdeel van een strategische samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken. De Partos Innovation Hub wordt het hybride ecosysteem waar ontwikkelingsprofessionals samen co-creëren, inspireren, ondernemen, werken, leren en innoveren om met elkaar meer impact te maken.

Kwaliteit

Als gevolg van personele uitval en wisselingen heeft kennisuitwisseling omtrent Partos 9001 en kwaliteitsmanagement in het algemeen in breder verenigingsverband in 2021 weinig aandacht gekregen. De beoogde herziening van de nalevingsprocedure en de werving van een nieuwe voorzitter van de klachtencommissie is daarom uitgesteld tot 2022. Het informatiepunt over Partos 9001 is goed belegd bij het Secretariaat. In 2021 waren er in totaal dertig organisaties Partos-9001 gecertificeerd. Eind 2021 startte de Rijks Audit Commissie (Ministerie van Financiën) een onderzoek naar Partos 9001. Dit onderzoek is ingegeven mede met het oog op nieuwe ontwikkelingen, zoals terrorismefinanciering en integriteit, en in verband met de door het ministerie van Buitenlandse Zaken op basis van Partos 9001 verleende vrijstelling voor de ORIA (*Organisational Risk and Integrity Assessment*) die organisaties moeten aanleveren bij subsidieaanvragen. In 2022 verwachten wij de bevindingen van het onderzoek.

Leren over Integriteit

In 2021 is Partos gestart met (drie) trainingen morele oordeelvorming en (één) moreel beraad voor directeuren om het moreel leerproces te ondersteunen. Deze bijeenkomsten zetten we in 2022 voort. De Partos-werkgroep Integriteit kwam één keer per maand bij elkaar. Op initiatief van deze groep is een aanzet gemaakt tot een integriteitsevenement voor directeuren en integriteitsmedewerkers dat op 10 maart 2022 zal plaatsvinden. Bij veel van de activiteiten op het gebied van integriteit werkt Partos samen met Goede Doelen Nederland. Het GMID fungeert sinds 2020 als extern klokkenluidersmeldpunt. In 2021 hebben vier nieuwe Partos-leden zich bij het GIMD aangemeld. In 2021 zijn er geen meldingen gedaan door of aangaande Partos-leden.

Kennis delen over impactgericht werken

Partos helpt leden om hun impact te vergroten en beter zichtbaar te maken door impactgericht werken te ondersteunen. Vanaf 2017 was Partos met Goede Doelen Nederland en CBF een van de drijvende krachten achter de Impact Challenge. Dit is een breed gedragen initiatief om de impact

van maatschappelijke organisaties te vergroten en meer zichtbaar te maken. Eén van de activiteiten die hieruit voortvloeide, was de lancering van de [Impactwijzer](#) (NL/EN) in 2019, een kennisportal over impactgericht werken voor de goededoelensector. De website is gebouwd in opdracht van Partos en Goede Doelen Nederland en werd ook in 2021 door hen beheerd met ondersteuning van een redactie bestaande uit PMEL-medewerkers en consultants werkzaam voor goede doelen en ontwikkelingsorganisaties. Daarnaast heeft Partos haar leden ook twee PMEL-trainingen aangeboden die positief zijn ervaren.

Data & Digitalisering: agenda voorbereiden

De digitale wereld heeft ook in 2021 greep op inhoudelijke thema's en het werk van Partos. Binnen de [Toekomstverkenning](#) en [Futurebrief](#)-publicatie is er een digitaliseringsscenario uitgewerkt; Partos-lid RNW Media, faciliteerde een sessie over [online community building](#) op het [Partos Innovation Festival](#) en de [Innovation Awards](#) bruiste van digitale vernieuwingen. Wegens verandering in teamsamenstelling is dit jaar meer aandacht besteed aan de strategische planning van de Data & Digitale agenda in 2022. Onderzoek van kennisprocessen zoals de [Digital Journey](#) in 2020, de toekomstverkenning in 2021 en een baseline studie culmineerden in de uitgebreide Data & Digitalisering strategie die het Partos-team eind 2021 heeft ontwikkeld als onderdeel van de [Partos Innovatie Hub](#).

Inclusie: onderlinge uitwisseling en agendering

De [Leave No One Behind \(LNOB\) Community of Practice](#) is een platform gericht op onderlinge uitwisseling en strategische agendering om inclusie in programma, strategie, projectvoering en organisatiebeleid te bevorderen, met name om op te komen voor de belangen van de meest kwetsbare groepen. In 2021 organiseerde de LNOB drie online leerevenementen. De eerste bijeenkomst was een verkenning van leerbehoeften in dat jaar en de andere twee stonden in het teken van [SDG's en intersectionaliteit](#) en het [toepassen van intersectionaliteit](#) in inhoudelijke programmakaders. Inclusie leeft ook breder binnen het werk van Partos. Het was een belangrijk thema in de toekomstverkenning en tijdens het festival zijn meerdere programmaonderdelen opgenomen vanuit het oogpunt van inclusie.

Strategische Partnerschappen: bouwen aan de voedingsbodem voor leren

De Strategische Partnerschappen (SP) zijn het instrument voor de samenwerking tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en maatschappelijke organisaties. De SP worden uitgevoerd in het kader van het beleidskader Versterking maatschappelijk middenveld door middel van vier subsidie-instrumenten: *Power of Voices*, *Power of Women*, *Partnerschapsfonds SRGR* en *Women, Peace and Security*. Onder de naam Strategische Partnerschappen Lab faciliteert Partos leren & innoveren voor en met de SP. In 2021 waren veel SP in opbouw wat resulteerde in een lage behoefte aan leerbijeenkomsten. Daarom heeft Partos gewerkt aan het ophalen van de geleerde lessen uit de afgeronde *Dialogue and Dissent* SP (2016-2020). De inzichten en de kennisproducten zijn gebundeld in [The Knowledge Map](#). In 2021 heeft Partos verder een stabiele voedingsbodem opgezet voor een adviesgroep met vertegenwoordigers uit de SP en er is een leerbijeenkomst georganiseerd in samenwerking met DSO-MO.

Civic Power – versterken maatschappelijk middenveld

Partos heeft zich in 2021 actief ingezet om de ruimte voor maatschappelijke organisaties te bewaken en uit te breiden zodat deze organisaties zich vrijuit en zonder barrières kunnen organiseren, communiceren en participeren. Partos heeft in samenwerking met de Radboud Universiteit een survey uitgevoerd onder de leden aangaande de impact van covid-19 op het maatschappelijk middenveld. Dit onderzoek heeft een goed fundament gelegd voor leersessies die in 2022 worden georganiseerd. Daarnaast is Partos in 2021 ook een samenwerking aangegaan met 're-imagining the INGO' (RINGO), een internationaal initiatief met als doel om concrete oplossingen te ontwikkelen om het 'systeem' van ontwikkelingssamenwerking te verbeteren.

Nieuwe vormen van samenwerken

De Community of Practice Shift-the Power werd eind 2020 opgericht, met als doel praktische oplossingen te vinden om de machtsongelijkheid tussen noordelijke en zuidelijke maatschappelijke organisaties aan te pakken. In 2021 steeg het aantal deelnemers van 37 in het begin van het jaar naar 115 tegen het einde van het jaar. In dezelfde periode steeg het aantal deelnemers uit het Zuiden van 2 naar 13. Veel van de zuidelijke deelnemers zijn aangesloten bij het RINGO-netwerk waarmee de CoP de samenwerking heeft geïntensiveerd. In september 2021 organiseerde de CoP een webinar waarin deelnemers zich richtten op het formuleren van een gewenste rolverdeling tussen zuidelijke en noordelijk CSO. Het webinar was de aftrap van een collectief denkproces dat gedurende drie maanden in vier themagroepen is uitgevoerd. Dit resulteerde in de publicatie Dream Paper: Shift the Power die begin 2022 is uitgekomen.

Open dialoog serie: *Decolonisation of Aid*

Met de #Black Live Matters-debatten, aangewakkerd door de moord op George Floyd in mei 2020, kreeg de discussie over 'decolonisation of aid' een extra impuls. Partos, KUNO en The Institute of Social Studies (ISS) zetten een reeks van vijf online dialoogsessies op, in samenwerking met experts, om het onderwerp dekolonisering van de humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking vanuit verschillende hoeken te benaderen en te bespreken. Elke online bijeenkomst kon rekenen op een hoge opkomst van zowel Nederlandse NGO-medewerkers als hun internationale partners. De opbrengsten werden zo waardevol gevonden dat de betrokken partijen in 2022 een publicatie hierover zullen uitbrengen en een vervolgtraject zullen opzetten.

Community-led development

De Community of practice on Community-Led Development and Human-Centred Design onderzoekt theorie en *best practices* op het gebied van lokaal geleide ontwikkeling en human-centered design. Het toepassen van het geleerde in de praktijk van ontwikkelingsorganisaties is het doel. Nieuwe benaderingen worden gedeeld, ideeën besproken en handige tools uitgelegd. In samenwerking met Butterfly Works, The Zero Hunger Project en The movement for Community-Led Development zijn dit jaar weer meerdere sessies georganiseerd met actieve deelname van een internationaal samengesteld publiek. De thema's van de sessies waren: 1) Leaving the resilient world behind, 2) Amplifying the Voice of Communities, 3) Mobilising communities, en 4) 'an elephant in the room' over co-creëren met stakeholders met diverse sociale normen en waarden.

Partos Innovation Festival & Innovation Awards

Op 8 oktober 2021 vierde Partos de achtste editie van het Innovation festival, dat dit jaar in het teken stond van het thema '[Navigating & Shaping the Future](#)'. Het festival werd in hybride vorm georganiseerd en live gepresenteerd en uitgezonden vanuit Pakhuis de Zwijger. Tijdens het festival konden de 260 online bezoekers virtueel deelnemen aan een stevig online programma met een indrukwekkende line-up en panels over onder andere [klimaatrechtvaardigheid](#), [Shifting Power](#) en [Frames & Narratives](#). Ook vonden er twee fysieke workshops plaats: een waardevolle toevoeging voor kennisuitwisseling en interactie over [Shifts in communication](#) en [Digital Communities for Social Change](#). Een absoluut hoogtepunt van het festival was de ceremonie rondom de [Partos Innovation Awards](#). Uit de dertig ingezonden initiatieven mochten de tien genomineerden hun '*collaboratieve innovaties*' pitchen voor publiek en jury. De drie winnaars ontvingen een AwART (visueel kunstwerk), maakten een [podcast](#) en ontwierpen hun eigen innovatie-workshop die in 2022 met Partos wordt georganiseerd.

PME

Er is een M&E-plan voor de Partos Innovatie Hub gemaakt. *Outcome harvesting* is gekozen als de methode om resultaten te registeren. In tegenstelling tot de meeste andere monitoring- en evaluatiemethoden, meet *Outcome harvesting* geen vooruitgang in de richting van vooraf bepaalde resultaten of doelstellingen, maar verzamelt het eerder bewijs van wat er is bereikt, en werkt het achteruit om te bepalen of en hoe het project of de interventie heeft bijgedragen aan de verandering. Een centraal element is het verzamelen van *micro-narratives* als bewijs van behaalde resultaten. Het team als geheel is verantwoordelijk voor het verzamelen van deze *micro-narratives*, die door de M&E-coördinator verzameld en opgeslagen worden in een speciaal daarvoor ontworpen *repository of results*. Verder is een externe [Feedback Feedforward group](#) opgezet om het team scherp en resultaatgericht te houden.

BELANGENBEHARTIGING EN BELEIDSBEÏNVLOEDING

Lobby voor gemeenschappelijke doelen (Coherentie, Maatschappelijk Middenveld, OS-budget) is een belangrijke activiteit voor Partos. Door uitwisseling en door het optrekken met leden op verschillende thema's maken we gezamenlijke proposities. Denk hierbij aan de reactie op de Rijksbegroting, maar in 2021 zeker ook aan de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021 en de kabinetsformatie die daarop volgde. Samen met leden hebben we ons ingespannen om ontwikkelingssamenwerking op de agenda van de kabinetsformatie te houden. Met als resultaat een structurele ophoging van het ontwikkelingsbudget.

Partos acties rondom verkiezingen en formatie werpt vruchten af

In 2020 is aangevangen met de voorbereidingen op de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021. Met elkaar hebben we ervoor gezorgd dat de meeste partijen goede teksten in hun programma's hebben opgenomen met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking en dat een groot aantal partijen een [stembusakkoord](#) hierover ondertekende. In februari organiseerde Partos samen met anderen [Het Grote Buitenlanddebat](#). Voor de nieuwe OS-woordvoerders in de Tweede Kamer organiseerden we in mei een [introdunctie-bijeenkomst](#), waar Partos-leden een zestal pitches presenterden namens verschillende samenwerkingsverbanden die binnen Partos actief zijn. Gedurende het verkiezingstraject en de formatiebesprekingen probeerde Partos via verschillende kanalen het belang van ontwikkelingssamenwerking hoog op de agenda te krijgen. Enkele voorbeelden hiervan zijn de [Verkiezingsspecial bij RTLZ](#), [de factsheet draagvlak Ontwikkelingssamenwerking](#), [de overhandiging van het duurzame regeerakkoord](#) en [de reactie op de begroting](#). Partos is positief over de structurele verhoging van het ontwikkelingsbudget. Wel is de internationale norm van 0,7% van het bruto nationaal inkomen (BNI) nog ver weg en blijft het nodig om ons daarop te richten.

Partos lobbynetwerk versterken en verbinden

In 2021 is Partos doorgegaan op de ingeslagen weg, met het organiseren van regelmatige lobby-netwerkbijeenkomsten. De opzet van deze bijeenkomsten is altijd tweeledig: te beginnen met een inspirerende spreker over een actueel onderwerp, gevolgd door een uitwisseling tussen leden van activiteiten en wetenwaardigheden. We organiseerden in het afgelopen jaar vier bijeenkomsten met de volgende sprekers: [Arien Berkvens van de Foundation Max van der Stoel](#) over het voeren van verkiezingscampagnes, oud-CU-Tweede Kamerlid Joël Voordewind over zijn ervaringen als Kamerlid, [Freek Bersch van Milieudefensie](#) over strategisch procederen, en [Manon Wolfkamp van het Initiatief Duurzaam en Verantwoord Ondernemen](#) over IMVO. Per sessie sloten er tussen de twintig en veertig deelnemers aan.

Politieke monitor: continu actueel en overzichtelijk

Met behulp van [de Politieke Monitor](#) stellen we Partos-leden in de gelegenheid om zich goed te laten informeren wat er door het jaar heen gebeurt in de politiek met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking. Wekelijks ontvangen geabonneerden de update in hun mailbox. Deze update bestaat uit een selectie van relevante Kamerstukken en nieuwsberichten, inclusief een korte duiding. Ook maken we regelmatig verslagen van debatten en bevat de mailing een politieke agenda. Daarnaast is er het online monitoringssysteem, [monitor.partos.nl](#), een database

waarmee je alle artikelen kunt doorzoeken en teruglezen. In 2021 ontvingen 333 medewerkers van 93 verschillende lidorganisaties de Politieke Monitor.

Building Change pleit voor beleidscoherentie bij Kamerleden

Building Change, een samenwerking van Partos, Foundation Max van der Stoel en Woord en Daad, pleit voor beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling en voor een eerlijke en ambitieuze uitvoering van de Sustainable Development Goals (SDG's). Ieder jaar draagt Building Change namens het maatschappelijk middenveld bij aan de SDG-rapportage van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Deze is gelijktijdig gepresenteerd met de Monitor Brede Welvaart van het CBS. Daarnaast worden Kamerleden gevoed op het gebied van verschillende coherentie-dossiers, waaronder de jaarlijkse coherentie-rapportage. In 2021 is ook de Adopteer een SDG-campagne herstart. Met succes, want eind 2021 telde de campagne ruim dertig adopterende Kamerleden.

Concord en de Europese Ontwikkelingsagenda

In de Tweede Kamer heeft Partos ingezet op twee beïnvloedingsmomenten over het Europese Ontwikkelingsbeleid, namelijk bij de AO's Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking (RBZ/OS). Tijdens dit overleg spreekt de commissie van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking met de minister over de Nederlandse inzet voor het Europese ontwikkelingsbeleid. Zo kan de Kamer invloed uitoefenen op wat de minister tijdens een Europees overleg ter sprake brengt. Hierbij werkt Partos samen met CONCORD: het Europese platform voor ontwikkelingsorganisaties. Mede op basis van CONCORD-informatie hebben we brieven opgesteld voor Nederlandse Kamerleden. Ook onderhoudt Partos goed contact met betrokken beleidsambtenaren.

COMMUNICATIE EN BEELDVORMING

Ook dit jaar bleef het belangrijk om leden goed te informeren over alle activiteiten die Partos samen met leden en partners ontplooit. Dit verhoogt de betrokkenheid en deelname bij verschillende activiteiten. De nieuwe website met heldere informatievoorziening was een belangrijke motor voor de communicatie met de leden. Ook hebben we ingezet op de intensivering van nieuwsbrieven voor specifieke groepen medewerkers van onze leden en het frequenter delen van content in de socialmediakanalen. Naast de verenigingscommunicatie, bleef het uiteraard van belang om de resultaten van ontwikkelingssamenwerking goed voor het voetlicht te brengen bij politiek, media en publiek. Ook zetten we met het communicatienetwerk van Partos stevig in op leren en innoveren. Doel is dat de verhalen die naar buiten komen mensen inzicht verschaffen en dat de betrokkenheid bij ontwikkelingssamenwerking verhoogt.

Communiceren over de impact en resultaten via een nieuwe website

Een van de middelen die we inzetten om onze leden, doelgroepen en netwerk te informeren is de vernieuwde website die we eind juni lanceerden. Een online plek die de bruisende energie van de branchevereniging en haar leden weerspiegelt, die kan dienen als een ‘*exchange hub*’ voor de sector. Sinds de lancering van de nieuwe website kunnen lidorganisaties zelf vacatures en evenementen plaatsen op onze website. Wekelijks werden op de website nieuwsberichten, evenementen en publicaties gedeeld. Reacties uit het netwerk waren positief wat betreft gebruiksvriendelijkheid, visuele uitstraling en helderheid van de informatie. We deelden steeds meer nieuws, verhalen en resultaten van het werk van leden om zo constructieve en hoopvolle verhalen voor het voetlicht brengen.

Samen leren over constructieve en impactvolle communicatie

Hoe zorgen we dat de communicatie in de sector zo effectief en constructief mogelijk is? Sinds enkele jaren organiseren we leertrajecten hierover met leden en partners. Om zo samen met de communicatieprofessionals van onze leden gericht te werken aan de beeldvorming rondom ontwikkelingssamenwerking. In 2021 zijn we hiermee verdergegaan met verschillende leersessies over onderwerpen zoals de cultuur van communiceren, politieke communicatie over framing & Narratives on development, positieve communicatie & impactvolle fondsenwerving en het inclusiever maken van de communicatiewerkpraktijk: shifts in communications. We deelden de geleerde lessen, een checklist en waardevolle opbrengsten uit de Onderzoeksproeftuin “Positieve wegen naar betrokkenheid” met het communicatienetwerk. Na anderhalf jaar lang online samenkomen, konden we in september samen met Goede Doelen Nederland voor het eerst weer een live Partos-evenement organiseren in Pakhuis de Zwijger. Het thema was Goede woordvoering en het resultaat was een uitverkochte zaal, een dynamische sessie en enthousiaste communicatieprofessionals.

Communicatiemiddelen & creatieve content voor meer ledenbetrokkenheid

In 2021 zetten we sterk in op het informeren, mobiliseren en activeren van leden. Communicatie speelt een belangrijke rol om onderlinge verbintenissen tussen leden en partners te stimuleren en te faciliteren. Als team proberen we op alle activiteiten, projecten en thema’s van Partos-leden zo goed mogelijk te informeren en hen te betrekken via werkgroepen en *communities of practice*. In 2021 hebben we een welkomstpakket voor nieuwe leden gemaakt, zodat nieuwe leden direct goed

geïntroduceerd worden in het reilen en zeilen van de vereniging. We hebben het mailingbeleid vernieuwd en werken nu met viermaandelijke nieuwsbrieven; een Partos-brede nieuwsbrief en drie specifieke nieuwsbrieven om zo actualiteiten goed te kunnen delen met verschillende functiegroepen. Op onze socialmediakanalen [Twitter](#) en [Linkedin](#) ontstond meer engagement door de geïntensiveerde inzet en de creatieve content. Voorbeelden hiervan zijn onder andere het delen van [podcasts met innovators in de sector](#) in het kader van het toekomsttraject, [podcasts over de Virtual Innovation Labs](#) i.s.m. Disrupt Development, de [Verkiezingsspecial](#) met RTLZ en diverse online sessies via ons [YouTubekanaal](#).

BEDRIJFSVOERING EN SHARED SERVICES

Effectieve ontwikkelingsorganisaties en effectieve ontwikkelingssamenwerking, daar gaat het om bij Partos. Door ruimte en voorwaarden te scheppen voor de leden kunnen zij effectief en impactvol werken aan een rechtvaardige en duurzame wereld voor iedereen. Dit doet Partos onder andere door het realiseren van inkoopvoordelen en andere vormen van ondersteuning op het gebied van bedrijfsvoering.

Partos Financial Network

Het Partos Financial Network is een kennisnetwerk dat sessies organiseert rondom vakspecifieke thema's die voortkomen uit het werken met zuidelijke partners en veldkantoren. Het zijn veelal de leden zelf die de thema's aandragen. In 2021 hebben Partos en haar leden in de volgende financiële kennissessies geparticipeerd:

- Kenniscafé Duurzaam Beleggen in samenwerking met Oikocredit Nederland
- Kenniscafé Financiële issues bij Strategische Partnerschappen VMM
- Kenniscafé 'Eerlijke pensioenen' (i.s.m. Pax)
- Fysieke bijeenkomst 'FX and Foreign Payments seminar' (i.s.m. Woord en Daad en StoneX)

Partos-activiteiten op het gebied van HRM

Op het gebied van HRM ondernam Partos het afgelopen jaar de volgende activiteiten:

- Webinar over het nieuwe pensioenstelsel (Pels Rijcken & Drooglever Fortuijn)
- Kenniscafé/Masterclass Vitalogie 'Energiek verbinden op afstand'
- Kenniscafé over diversiteit op de werkvloer
- Webinar 'Fiscale en sociale aspecten van grensoverschrijdende arbeid' (Exterus)
- Human Capital Group voerde het tweejaarlijks beloningsonderzoek uit. Dit gebeurde in samenwerking met Goede Doelen Nederland. Daaropvolgend vond een online bijeenkomst plaats over het beloningsonderzoek en wendbaar organiseren.

Shared Services: inkoopvoordelen via Partos in 2021

Leden van Partos hebben profijt van interessante diensten tegen gunstige voorwaarden, zoals geldbesparing door bundeling van inkoopkracht, tijdsbesparing door inzet van Partos en professionele inkoop met regelmatige evaluaties. Er zijn verschillende diensten waar leden gebruik van maken. Hier lees je laatste ontwikkelingen uit 2021:

1. **Dienstreizen:** het contract met ATPi is gecontinueerd voor twee jaar en loopt eind 2022 af. In 2021 is er door covid-19 nog minder gereisd dan in 2020. Ten opzichte van 2019 is er 89 procent minder gereisd. In het tweede kwartaal van 2021 kwam het reizen heel langzaam op gang. Maakten in 2020 nog 33 leden gebruik van de service van ATPi, in 2021 waren dat er nog maar 24. Het contract wordt gemonitord door Partos.
2. **(Online) Media Monitoring:** het contract met Meltwater is halverwege 2021 opgezegd omdat Partos geen transparant inzicht kon krijgen in de kortingsafspraken met de leden die gebruikmaakten van hun diensten.
3. **Visumdiensten:** loopt via CIBT visas, elf gebruikers in 2021. Ook het aantal visumaanvragen is door covid-19 verder afgenomen. Dochteronderneming Newland Chase van CIBT visas biedt ook immigratiediensten aan.

4. **Zakelijke reisverzekering AON:** in 2021 waren er negen gebruikers. Er is een mantel voor de specifieke risico's van de leden.
5. **Vertaaldiensten:** er is een raamcontract met Livewords. LiveWords heeft door covid-19 haar tarieven verlaagd.
6. **HRM-ondersteuning bij grensoverschrijdend werken:** er is een overeenkomst met Exterus waar leden terecht kunnen met vragen, of voor advies of ondersteuning op sociale en fiscale aspecten van grensoverschrijdend werken.
7. **Preferred Suppliers Juridische diensten:** met name adviseurs op het gebied van arbeidsrecht, contractrecht en fiscaal recht worden ingeschakeld.
8. **AVG-tool:** de Stichting AVG voor verenigingen heeft een handige tool ontwikkeld waarmee je stapsgewijs door de procedure heen kan 'lopen' en zo 'AVG-compliant' kan worden. Deze AVG-tool is voorzien van vele formats en documenten die je makkelijk op maat kunt maken voor je eigen organisatie. Partos-leden kunnen hier met 50 procent korting gebruik van maken. De kosten hiervan zijn gebaseerd op de personeelsomvang.
9. De **modelovereenkomst van opdracht** is door de belastingdienst voor de aankomende vijf jaar goedgekeurd en kan door leden gebruikt worden.
10. Via **Heilbron** kan elke medewerker in dienst van een Partos-lid zich aansluiten bij een van de collectieve zorgverzekeringen Goede Doelen.

DE VERENIGING PARTOS

Contactgegevens

Naam	Vereniging Partos
Adres	Ellermanstraat 18b, 1114 AK, Amsterdam/Duivendrecht
Telefoon	+31(0)20 3209901
Kamer van Koophandel	34214586
Website	www.partos.nl
Email	info@partos.nl

Governance

De voornaamste, formeel aansturende organen zijn de Algemene Ledenvergadering (ALV), het bestuur en de directie. Daarnaast dragen veelvuldige contacten met leden, alsook Nederlandse en internationale samenwerkingspartners bij aan keuzes van strategie en acties.

Missie Partos

Het doel van Partos is impactvolle ontwikkelingssamenwerking voor een inclusieve, vreedzame, rechtvaardige en duurzame samenleving voor iedereen. Daarbij ligt de focus op de armste en meest kwetsbare groepen en gebieden wereldwijd. De Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) vormen voor Partos het alomvattende en richtinggevende kader.

Partos streeft haar doel na door op basis van wederzijds vertrouwen leden te verbinden, vernieuwen, versterken, en te vertegenwoordigen. De drie waardenstrategieën innovatie, kwaliteit en focus vormen de benadering waarmee Partos haar doelen nastreeft. Continu zoekt Partos waar zij als branchevereniging het verschil kan maken, op basis van de kracht van diversiteit, kwaliteiten en bereidheid tot samenwerking van leden.

De in het jaarplan 2021 vastgestelde doelen van Vereniging Partos waren:

1. **Veerkracht**. Partos en leden zijn effectief, innovatief en toekomstgericht.
2. **Integriteit**. Partos en leden voeren een gedegen integriteitsbeleid met extra aandacht voor seksueel wangedrag en machtsmisbruik.
3. **Politieke stootkracht**. Partos werkt samen met haar leden strategisch, gefocust en doelgericht richting de Tweede Kamer, overheid en andere stakeholders, met als resultaat coherent, goed gefinancierd en impactvol ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.
4. **Bewijsvoering**. Partos en leden krijgen overtuigend bewijs en verhalen van effectiviteit en innovatieve kracht van de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking voor het voetlicht bij overheid, politiek, media en publiek.
5. **Actief draagvlak**. Partos en leden bewerkstelligen een actief en breed draagvlak in de Nederlandse samenleving voor ontwikkelingssamenwerking.

6. **Civic Space.** Partos en leden mobiliseren steun bij overheid, politici, bedrijfsleven en kennis- en financiële instellingen ter bescherming van de ruimte voor en inbreng door civil society (civic space) wereldwijd.
7. **Verbinding.** Partos en leden fungeren als actieve, cruciale schakels in impactvolle samenwerkingsverbanden voor inclusieve, duurzame ontwikkeling.

Binnen onze kerntaken Kwaliteit, Leren & Innoveren, Communicatie & Beeldvorming en Beleidsbeïnvloeding & Belangenbehartiging (en ondersteunende activiteiten voor bedrijfsvoering, inclusief Shared Services) waren alle activiteiten gericht op deze zeven doelen. Voor een uitvoeriger verslag verwijzen wij naar de overzichten van activiteiten in eerdere hoofdstukken.

Algemene Ledenvergadering

Het hoogste orgaan binnen de vereniging is de Algemene Ledenvergadering, die een belangrijke rol speelt in de formele besluitvorming. Deze vergadering vindt tweemaal per jaar plaats. Iedere lidorganisatie heeft hier stemrecht en kan meebepalen over de koers van de vereniging. In principe wordt de ALV bijgewoond door de directeurs – of gevolmachtigde vervangers - van de lidorganisaties.

De Algemene Ledenvergadering (ALV) kwam in 2021 in april en november bijeen. Vanwege de lockdown, net zoals in 2020, in digitale setting. In april waren 62 organisaties vertegenwoordigd en in november 63 organisaties. Tijdens de voorjaarsvergadering keurden de leden zowel de jaarrekening als het jaarverslag van 2020 goed. Gastspreker Krizna Gomez, *foresight practitioner* en mensenrechtenadvocaat gaf een presentatie over de waarde van een positief narratief voor mensenrechten en ontwikkelings samenwerking. Daarnaast kreeg via een interactieve sessie het project Toekomstverkenning veel aandacht en gaf dr. Tina Gomes een introductie over *Dynamic adaptive pathways*, de methodologie die in de toekomstverkenning centraal stond.

Tijdens de ALV van november keurden de leden het jaarplan voor 2022 en de bijbehorende begroting goed. Michiel Servaes van Oxfam Novib gaf een presentatie over *Climate Justice*, waarna een oproep tot intensievere, gezamenlijke inzet op dit thema veel bijval kreeg. Het vormt ook een speciaal actiepoint in het jaarplan van Partos.

Verenigingsbestuur

Het bestuur van Partos bestaat uit maximaal zeven leden inclusief de voorzitter. De voorzitter is onafhankelijk en de bestuursleden zijn statutair directeur bij een lidorganisatie. De voorzitter wordt gekozen door het bestuur en zijn/haar benoeming wordt door de Algemene Ledenvergadering bevestigd. Bestuursleden worden door de statutaire directeurs bij de lidorganisaties gekozen en door de ALV bevestigd. Zowel de voorzitter als de bestuursleden worden voor een periode van drie jaar gekozen. Zij kunnen zich eenmaal herkiesbaar stellen en dus maximaal zes jaar zitting hebben in het bestuur. Het bestuur ziet primair toe op de strategie en het jaarplan van Partos, alsook op het functioneren van de directeur van Partos. Jaarlijks houdt het bestuur een functioneringsgesprek met de directeur.

Ontwikkelingen in het bestuur

In 2021 vond een bestuurswisseling plaats. Jeroen van der Sommen, als algemeen bestuurslid, en Ton Meijers, als penningmeester, namen afscheid van het bestuur. Het penningmeesterschap werd overgenomen door algemeen bestuurslid Ariëtte Brouwer. In november trad Jacqueline Lampe (directeur RNW Media) toe als algemeen bestuurslid.

Het bestuur vergaderde in 2021 zes keer, inclusief één heisessie. Behalve de heisessie en de januarivergadering, vonden de vergaderingen digitaal plaats. Naast onderwerpen die op de agenda van de Algemene Ledenvergadering stonden, besprak het bestuur onder meer de volgende zaken:

- Evaluatie jaarplan 2020
- Het lopende jaarplan 2021
- Risicomanagement
- De toekomstverkenning
- De verkiezingen en de regeringsformatie
- De uitkomsten van het ledenonderzoek en opvolgingsacties

Het bestuur heeft één subcommissie: de auditcommissie. Deze komt tweemaal per jaar bijeen en bespreekt de begroting en de jaarrekening, het treasury-beleid en de hoogte van de reserveringen. Bestuursvergaderingen worden door de medewerkers van Partos - onder coördinatie van de directeur - voorbereid en van documentatie voorzien. De directeur woont alle bestuursvergaderingen bij. Afhankelijk van het onderwerp nemen op uitnodiging ook andere teamleden deel aan de vergadering.

Overzicht verenigingsbestuur in 2021

Naam	Functie	Lid sinds	Lidorganisatie	Nevenfuncties
Hans Bruning	Voorzitter	18-4-2019 (eerste termijn)	Onafhankelijk	→ Eigenaar van Hans Bruning Bestuursadvies → Partner Denktank Socires
Ton Meijers	Lid Penningmeester	15-11-2018 tot 18 november 2021 (eerste termijn)	Oxfam Novib	→ Raad van Toezicht Stichting Beheer Subsidiegelden DRA → Lid Algemene Vergadering van Aandeelhouders Triple Jump
Ariëtte Brouwer	Lid Vertrouwenspersoon Penningmeester	18-4-2019 (eerste termijn)	Simavi	→ Bestuurslid van Stichting Novum, secretaris → Jurylid Stichting SponsorRingen

Evelijne Bruning	Lid Vicevoorzitter	17-11-2016 (tweede termijn)	The Hunger Project	→ Bestuurslid Both Ends en World in Progress → Lid Raad van Advies AMID
Jeroen van der Sommen	Lid Secretaris	13-11-2015 tot 9 mei 2021 (tweede termijn)	Akvo	→ CEO Akvo Singapore Pte Ltd → Bestuurslid Akvo Kenya Foundation
Rina Molenaar	Lid	18-4-2019 (eerste termijn)	Woord en Daad	→ Bestuurslid Prisma → Auteur Uitgeverij Jongbloed → Bestuurslid Vrienden van Leliezorg → Columnist Reformatorisch Dagblad
Erik Ackerman	Lid	12-11-2020 (eerste termijn)	VSO	→ Voorzitter bestuur GroenLinks in de Europese Unie (2014-heden)
Edwin Visser	Lid	12-11-2020	ZOA	
Jacqueline Lampe	Lid	19-11-2021	RNW Media	→ Lid Raad van Toezicht Openbare Bibliotheek Amsterdam

Directie Partos

Bart Romijn is sinds 1 februari 2014 in dienst als directeur van de Vereniging Partos.

Partos kernteam

Het kernteam van Partos bereidt het jaarlijkse werkplan voor en voert dit uit, na goedkeuring door de Algemene Ledenvergadering. De sfeer binnen het team is open en inclusief. Lijnen zijn kort en de medewerkers en teams werken kerntaak- en projectgericht. Wekelijks, en sinds de intrede van de coronagerelateerde lockdown tweemaal per week online, is er een teamoverleg om de activiteiten op elkaar af te stemmen en samenwerking te optimaliseren. De directeur en de hoofden van de kerntaken (Kwaliteit, Leren & Innoveren, Belangenbehartiging & Beleidsbeïnvloeding, Communicatie & Beeldvorming en Shared Services) stemmen wekelijks op hoofdlijnen de activiteiten af. Eén- tot tweewekelijks vinden bilaterale gesprekken plaats tussen leidinggevenden, projectleiders en hun medewerkers. Regelmatig vinden functioneringsgesprekken plaats en zowel binnen het team als binnen het bestuur is een vertrouwenspersoon benoemd.

Conform de [Partos Gedragscode](#) heeft Partos zelf ook voortvarend werk gemaakt van haar interne integriteitssysteem, mede op basis van de in 2020 door team en bestuur geaccordeerde interne gedragscode integriteit. Er is een interne integriteitsfunctionaris, die ook onderdeel uitmaakt van de Partos-werkgroep integriteit. Het Partos-team heeft een training Morele Oordeelsvorming gevolgd en een extern begeleid moreel beraad gehad. Ook nieuwe medewerkers krijgen deze training aangeboden. De directeur heeft daarnaast nog een externe training morele

oordeelsvorming gevolgd en aan een moreel beraad van directeuren meegedaan. Noch binnen het team, noch bij het bestuur zijn integriteitsissues gemeld in 2021. Tijdens teamoverleggen wordt regelmatig aandacht gevraagd voor de onderwerpen veiligheid en integriteit.

Partos kent een 36-urige werkweek. Het bureau telde op 31 december 2021 twaalf medewerkers (10,2 fte), met een gemiddelde leeftijd van 43 jaar. Van deze twaalf medewerkers zijn er zeven vrouw die allen parttime werken en vijf man, waarvan er twee fulltime en drie parttime werken. De verhouding vast en tijdelijk contract is 50/50. Alle zes medewerkers met een tijdelijk contract zijn in de loop van 2021 bij Partos begonnen. Vier medewerkers, waarvan drie met een vast contract (communicatiemedewerker, innovatie facilitator en manager kennis en effectiviteit) en één met een tijdelijk contract (officemanager), hebben Partos in 2021 verlaten. Zowel voor het officemanagement als voor communicatie was tijdelijke ondersteuning nodig. Dit had mede te maken met het nog steeds hoge ziekteverzuim in 2021. In 2020 was het ziekteverzuim 14,9 procent. In 2021 is het verzuim gedurende het jaar sterk teruggelopen; het gemiddelde over het hele jaar was 10,5 procent.

Bij aanstellingen kijkt Partos naar de meest geschikte kandidaat; er wordt vooralsnog geen voorkeursbeleid gevoerd, maar de verhouding man/vrouw en jong/oud en diversiteit staan wel degelijk op het netvlies. In advertenties wordt altijd aangegeven dat Partos ernaar streeft om een inclusieve werk- en leeromgeving te creëren die openstaat voor iedereen, ongeacht seksuele oriëntatie, genderidentiteit, etniciteit, ras, fysieke/cognitieve beperking of (geloofs)overtuiging. Bij vacatures zijn wij actief op zoek naar talenten die ons team kunnen verrijken met nieuwe inzichten, kwaliteiten en persoonlijke ervaring en achtergrond. In het kader van verbetering van het kwaliteitsmanagement heeft Partos haar personeelsbeleid doorontwikkeld en vastgelegd in een Personeelsgids. Qua salarissen volgt Partos de indexering van de salarisschalen van de CAO Sociaal Werk, maar Partos kent geen jaarlijkse periodiek uit die schalen toe. Voor de salarisopslag is een salarisgroeimodel ontwikkeld in samenwerking met Human Capital Group.

Het kernteam bestond in 2021 uit de volgende medewerkers:

Alexander Medik	Manager Leren & Innoveren (vanaf november)
Anne-Marie Heemskerck	Manager Kennis, Effectiviteit & Innovatie (tot oktober)
Bart Romijn	Directeur
Cecile de Bakker	Office manager
Esther van Langen	Projectmedewerker Leren & Innoveren (vanaf januari)
Ezgi Demirtas	Office manager (tot maart)
Gigi Ong-Alok	Facilitator Innovatie (vanaf mei)
Karin Dral	Communicatie & Beeldvorming (vanaf september)
Koos de Bruijn	Advocacy manager
Margreet van der Pijl	Innovatiefacilitator (tot juni)
Mariska Keizer	Office manager (vanaf april)
Marion van der Knoop	Financiën, HRM & shared services
Marije ten Have	Politiek analist
Sarah Hendriks	Communicatie & Beeldvorming (tot september)

Sera Koolmees
Vic Klabbers

Communicatie & Beeldvorming
Learning Facilitator Leren & Innoveren (vanaf februari)

Klachtencommissie

Klachten over lidorganisaties die betrekking hebben op een mogelijke schending van de Gedragscode van Partos, moeten primair worden opgelost in contact met de betrokken organisatie. Een beroep op de nalevingsprocedure van Partos kan alleen als eerst de klachtenprocedure van de betrokken organisatie is doorlopen. In 2021 is geen gebruikgemaakt van de Partos klachtenprocedure.

Kwaliteitsmanagement intern – Partos 9001

Net als tientallen leden, is Partos zelf sinds 2020 ook Partos-9001 gecertificeerd. Het daarvoor ingevoerde kwaliteitssysteem heeft duidelijk bijgedragen aan meer duidelijkheid over en betere stroomlijning van interne processen. Op basis van de externe audit in juli 2021 zijn een verbeterplan en verbetermonitor ingesteld. Met name op het gebied van automatisering zijn in 2021 grote stappen gemaakt. Bij de vele personeelwisselingen in 2021 heeft het kwaliteitssysteem haar nut bewezen. Tegelijkertijd is het door deze personeelwijzigingen ook een uitdaging om de afgesproken processen in de routine te krijgen.

Duurzaamheid Partos-kantoor

Partos streeft ernaar waar mogelijk bij te dragen aan een duurzame bedrijfsvoering. Zo kiest Partos altijd voor de groene variant van kantoorartikelen, is het papier recyclebaar, worden plastic afval en papier apart ingezameld en kantroomaterialen afgevoerd naar een recyclestation. We stimuleren het gebruik van openbaar vervoer, evenals het plannen van online of telefonische werkbesprekingen in plaats van fysieke bijeenkomsten. Ook in 2021 werd overwegend vanuit huis gewerkt en nagenoeg alle bijeenkomsten vonden online plaats.

Partos-leden

In 2021 waren er 106 leden. Toegetreden in 2021 zijn Stichting Leprazending Nederland en Stichting Mondiaal FNV en per 31/12/2021 uitgetreden zijn: Media Focus, North Star Alliance, European Journalism Centre en I+Solutions. ICCO was in 2020 al samengegaan met Cordaid. Zie de complete ledenlijst op pagina 23.

Ledenmanagement

Het kernteam en de bestuursleden hebben normaliter frequent contact met leden van Partos via de twee jaarlijkse ledenvergaderingen, werkbezoeken, bijeenkomsten van werkgroepen, conferenties en via allerhande samenwerkingsactiviteiten. Door de online modus van werken is de intensiteit en kwaliteit van dit contact wel minder geworden. Vanuit een van onze drie waardenstrategieën, namelijk Kwaliteit (zie onze missie) streven we niet alleen in alle diensten hoge kwaliteit na, maar is het vooral ook belangrijk om te luisteren naar en al dan niet proactief te reageren op wat leden nodig hebben en vragen, en om betrokkenheid te genereren. Het gaat hierbij niet alleen om ogen en oren binnen de vereniging, maar ook om voor de leden relevante externe ontwikkelingen te signaleren en te duiden.

Zoals in een eerder hoofdstuk is beschreven hebben we in 2021 een ledenwaarderingsonderzoek uitgevoerd, dat in belangrijke mate het jaarplan van 2022 heeft gevoed. Naast het ledenwaarderingsonderzoek doet Partos onder haar leden veelvuldig een uitvraag op verschillende momenten en voor verschillende onderwerpen. Zie hiervoor de verslaglegging van de kerntaken.

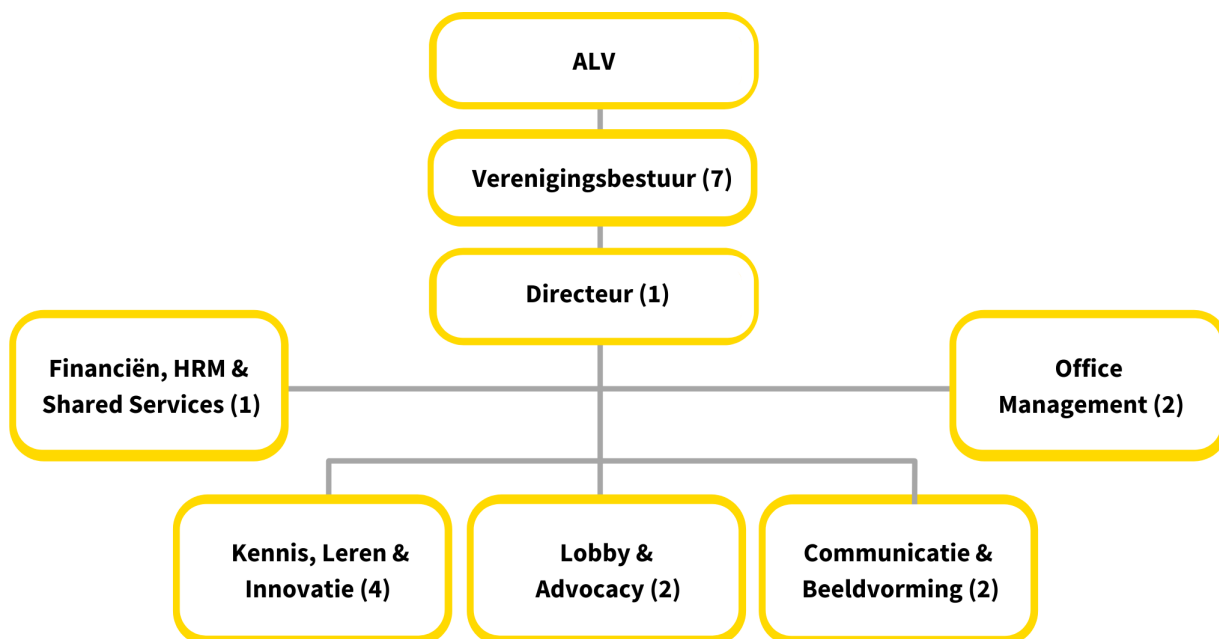
Risicobeheer

De geïdentificeerde risico's in de risicoanalyse hebben zich in 2021 niet gemanifesteerd. Begin 2021 is de risicoanalyse geactualiseerd en dit gebeurde nogmaals in oktober 2021. In 2020 werden we vanwege corona geconfronteerd met een niet eerder geïdentificeerd risico. Naast de omslag in werken (met name de overgang naar de onlinemodus) heeft dit vooral een impact op het ziekteverzuim en de ervaren werkdruk gehad. Zoals gezegd is het ziekteverzuim in 2021 sterk teruggelopen, maar werkdruk bleef een risicofactor, onder andere vanwege de diverse nieuwe vormen van werken en door de personeelwisselingen. Werkdruk blijft daarom in 2022 een belangrijk intern aandachtspunt. Het bestuur heeft kennisgenomen van de risicomatregelen en is van mening dat de controle van Partos van het risicosysteem en de risico's toereikend is.

Ledenlijst 2021

- ActionAid
- Aflatoun (St. Child Savings International)
- Aidsfonds
- Akvo
- AMREF Flying Doctors
- Aqua for All
- Both ENDS
- BRAC International
- CARE Nederland
- Centre for Safety and Development
- CHOICE
- CNV International
- Cordaid
- DCDD
- Defence for Children
- DOEN, Stichting
- Dokters van de Wereld
- Dorcas
- Edukans
- European Journalism Centre
- Fairfood
- Fair Wear
- FICDD ChristenUnie
- Friends of the Earth Netherlands
- Free a Girl
- Free Press Unlimited
- FRES
- Foundation Max van der Stoel
- GPPAC Foundation
- Habitat for Humanity
- HealthNet TPO
- Heifer Nederland, Stichting
- Hivos
- I+ Solutions
- ICRA
- International Justice Mission Nederland
- IRC
- IUCN NL
- Karuna Foundation
- Kerk in Actie
- Kinderpostzegels Nederland
- KIT (Tropeninstituut)
- KNVB WorldCoaches
- Leger des Heils
- Leprastichting
- Leprazending
- Liliane Fonds
- Mama Cash
- Max foundation
- Medisch Comité Nederland-Vietnam
- Mercy Corps Netherlands
- Milieudefensie
- Mondiaal FNV, stichting
- Nederlands Helsinki Comité
- NEDWORC
- Netherlands Food Partnership
- NIMD
- North Star Alliance
- ONE
- Oxfam Novib
- PAX
- Plan International Nederland
- Prisma
- PSI Europe
- Radio La Benevolencija
- Rainforest Alliance & UTZ
- Red een Kind
- Right to Play
- RNW Media
- Rode Kruis, Het Nederlandse
- Rutgers
- Save the Children Nederland
- Schone Kleren Campagne
- SEEYOU
- Simavi
- SNV
- Solidaridad
- SOMO
- SOS Kinderdorpen
- Sympany
- TEAR
- Terre des Hommes
- The Hague Academy for Local Governance
- The Hunger Project
- Transnational Institute
- Tropenbos
- UNICEF
- UNOY Peacebuilders
- Vastenactie
- Volunteer Activists
- VSO Nederland
- WageIndicator Foundation
- War Child
- WECF Nederland
- Wemos
- Wereldkinderen
- Wereld Natuur Fonds NL
- Wetlands International
- Wilde Ganzen, stichting
- WO=MEN
- Women Win
- Woord en Daad
- World Vision
- Young Africa International
- Young in Prison
- ZOA

Organogram Partos

Samenwerkingsverbanden

In 2021 waren de volgende Partos-werkgroepen en samenwerkingsverbanden met leden actief:

- Partos-lobbygroep: deze groep bestaat uit lobbymedewerkers van (in alfabetische volgorde) Cordaid, Hivos, ICCO, Oxfam Novib, PAX, Prisma, Plan International - Nederland en Woord en Daad. Zij hebben van hun directies het mandaat gekregen om op branchebrede, organisatie-overstijgende onderwerpen te werken. Standpunten en brieven die Partos richting politiek gebruikt, vinden hun basis in de Partos-lobbygroep.
- Samen met Woord en Daad en Foundation Max van der Stoel vormt Partos 'Building Change', met als doel om de SDG's en beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling hoger en breder op de politieke agenda te krijgen.
- Partos-werkgroep Integriteit
- Partos PME platform

Vanuit Leren en Innoveren faciliteerde Partos enkele platforms, werkgroepen, en Communities of Practice die toegankelijk zijn voor zowel leden als niet-leden:

- Dutch Platform Leave No One Behind; een platform van maatschappelijke organisaties (waaronder niet-leden) die zich inzetten voor de inclusie van gemarginaliseerden.
- CoP Shift in Power
- CoP Community-Led Development and Human-Centered Design
- Partos Civic Space Platform; een platform van maatschappelijke organisaties (waaronder niet-leden) die zich inzetten voor de ruimte voor maatschappelijke organisaties. Het Civic Space Platform werkt nauw samen met het Breed Mensenrechtenoverleg.
- Partos PME platform

Partos participeert in verschillende netwerken en samenwerkingsverbanden:

- Partos is actief lid van [CONCORD](#), de Europese koepel voor ontwikkelingssamenwerking.
- Partos is lid van [CIVICUS](#), the World Alliance for Citizen Participation. Partos is tevens lid van hun AGNA-netwerk, gericht op kwaliteit en kennisdeling voor en door nationale platformen.
- Partos is samenwerkingspartner van het RINGO initiatief: re-imagining the INGO.
- Partos is lid van het innovatieplatform van het [International Civil Society Centre \(ICSC\)](#) genaamd Scanning the Horizon.
- Partos heeft regelmatig afstemming met nationale platforms in onder andere Ierland (Dochas), het Verenigd Koninkrijk (BOND), Denemarken (Globalt Fokus), Finland (FINGO).
- Partos neemt deel aan andere internationale NGO-platforms, zowel op het niveau van directeuren als op specifieke dossiers zoals integriteit en innovatie.
- Partos werkt op veel terreinen samen met [Goede Doelen Nederland](#), onder andere op het gebied van integriteit, shared services, HRM, financiën, communicatie, kennisdeling en toezicht. Ook de Impactwijzer maakt onderdeel uit van de samenwerking.
- Partos werkt nauw samen met het ministerie van Buitenlandse Zaken. Er vindt regulier overleg plaats tussen Partos en de Directie Sociale Ontwikkeling (DSO).
- Partos is, samen met circa duizend andere organisaties en bedrijven, medeondertekenaar van de Charter voor de Sustainable Development Goals, gecoördineerd door [SDG Nederland](#). SDG Nederland richt zich op het vormen van coalities om de SDG's te behalen, een nationale agenda en communicatie over de SDG's. Partos is vertegenwoordigd in de stuurgroep,

bestaande uit vertegenwoordigers van Nederlandse koepelorganisaties. Ook vanuit communicatie overleggen we over gezamenlijk optrekken in de implementatie van de SDG's.

- Partos werkt samen met de Worldconnectors.
- De directeur van Partos was tot eind 2021 voorzitter van de internationale adviesraad van het door Oxfam Novib en Hivos beheerde programma Voice.
- Partos is partner van OneWorld en werkt samen met Vice Versa.

Financieel Jaarverslag

JAARREKENING

Balans per 31 december 2021 (na voorgestelde bestemming van het resultaat)

Activa	ref.	31-12-2021	31-12-2020
1. Vaste Activa	5		
<i>1.1 Immateriële vaste activa</i>			
→ Software Politieke Monitor		13.318	2.450
<i>1.2. Materiële vaste activa</i>			
→ Verbouwing		1.886	2.690
→ Inventaris en inrichting		2.576	4.424
		17.780	9.564
2. Vlottende Activa			
<i>2.1 Vorderingen</i>	6		
→ Debiteuren		-	6.474
→ Omzetbelasting		5.409	-
→ Overige vorderingen en overlopende activa		10.587	116.292
<i>2.2 Liquide middelen</i>	7	627.688	419.739
		643.684	542.505
Totaal activa	€	661.464	552.069
Passiva	ref.	31-12-2021	31-12-2020
3. Fondsen en Reserves	8		
3.1 Continuïteitsreserve Partos Algemeen		422.924	391.661
3.2 Bestemmingsreserve Onderzoek		45.000	30.000
3.3 Bestemmingsreserve Leren & Innoveren		25.000	28.766
		492.924	450.427
4. Schulden			
<i>4.1 Kortlopende schulden</i>	9		
→ Crediteuren		1.627	17.439
→ Pensioenfonds/loonheffing		39.736	39.726
→ Gereserveerde vakantiedagen		14.581	14.402
→ Ontvangen subsidie Programma Leren & Innoveren		83.576	-
→ Overige schulden en overlopende passiva		15.813	20.365
→ Loopbaanbudgetverplichting		13.207	9.711
		168.540	101.643
Totaal passiva	€	661.464	552.069

Staat van baten en lasten

Baten	ref.	werkelijk 2021	begroot 2021	werkelijk 2020
	10			
Contributies		696.012	670.000	657.291
Trainingen en bijeenkomsten		47.766	8.000	13.958
Shared Services		230	4.500	4.605
Innovatieplatform The Spindle		-	-	410.432
Programma Leren & Innoveren		500.624	584.200	-
Bijdragen overig		-	200.000	-
Financiële baten	15	-	-	32
Totale baten	€	1.244.632	1.466.700	1.086.318

Lasten	ref.	werkelijk 2021	begroot 2021	werkelijk 2020
	14			
Kosten van Activiteiten				
Lobby & Advocacy		13.068	18.750	14.613
Trainingen en bijeenkomsten		44.208	10.000	10.368
Communicatie		5.108	38.750	19.073
Kennis & Effectiviteit		6.877	10.000	15.805
Onderzoek		-	6.265	-
Toekomstverkenning en ledenwaarderingsonderzoek		21.859	15.000	-
Deelname CONCORD		17.000	17.000	17.000
Programma Leren & Innoveren		519.053	619.200	-
Innovatieplatform The Spindle		-	-	455.941
Overige projecten		-	200.000	-
Subtotaal van kosten activiteiten		627.173	934.965	532.800
Overige Kosten				
Personeelskosten	11	462.188	429.000	400.027
Huisvestingskosten	12	50.072	56.500	54.033
Beheerkosten	13	62.702	65.000	58.755
Subtotaal overige kosten		574.962	550.500	512.815

Totale lasten	€	1.202.135	1.485.465	1.045.615
----------------------	----------	------------------	------------------	------------------

Resultaat	€	42.497	-18.765	40.703
------------------	----------	---------------	----------------	---------------

Resultaatverdeling				
Toevoeging Continuïteitsreserve		31.263	-	703
Ottrekking Continuïteitsreserve		-	-	-
Toevoeging Bestemmingsreserve Onderzoek		35.359	-	30.000
Ottrekking Bestemmingsreserve Onderzoek		-20.359	-18.765	-
Toevoeging Leren & Innoveren		12.734	-	10.000
Ottrekking Leren & Innoveren		-16.500	-	-
Resultaat na mutaties fondsen en reserves €		0	0	0

TOELICHTING OP DE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

1. Algemeen

Deze jaarrekening laat de balans en resultaten zien van de Vereniging Partos.

Doelstelling

De Vereniging Partos heeft ten doel (Statuten, artikel 2):

- a) de vertegenwoordiging en behartiging van de gemeenschappelijke belangen van haar leden en de branche Particuliere Organisaties voor Internationale Samenwerking;
- b) het stimuleren van de kwaliteitsversterking, waaronder professionalisering van de branche;
- c) het ondersteunen van de leden en derden in hun bedrijfsvoering, waaronder het aangaan van collectieve arbeidsvoorwaarden en het aanbieden van diensten tegen vergoeding, een en ander in de ruimste zin van het woord;
- d) het onderhouden van goede betrekkingen namens de leden met belanghebbende partijen in de omgeving van de branche van Nederlandse particuliere organisaties werkzaam op het gebied van internationale samenwerking;
- e) het bevorderen van een positieve beeldvorming over de branche;
- f) de vergroting van de maatschappelijke erkenning van en waardering voor de branche.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Deze jaarrekening is opgesteld volgens de richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen (RJK) Richtlijn C-1: kleine Organisatie – zonder winststreven. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. In de balans en staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen die verwijzen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. Voor een goede vergelijking met voorgaande jaren zijn de doorbelaste personeelskosten voor het Programma Leren & Innoveren in de begroting 2021 opgenomen in de personeelskosten Partos. Het bedrag is in de activiteit kosten onder het Programma Leren & Innoveren doorbelast.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De

afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat de activa in gebruik worden genomen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat de activa in gebruik worden genomen. De immateriële activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, of lagere bedrijfswaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de nominale waarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit direct opeisbare banktegoeden. Partos heeft sinds 2020 geen kas meer.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het jaar. Baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Batenverantwoording

Baten uit contributies worden geheel toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Overige baten worden verantwoord voor zover deze in het boekjaar gerealiseerd zijn.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen

Vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte economische levensduur van de aanschaf. De volgende afschrijvingspercentages zijn gehanteerd:

- Verbouwingen 20% per jaar
- Inventaris (inclusief hardware) 33% per jaar
- Software 33% per jaar

De aanschaf van vaste activa tot € 1.000,- per stuk wordt volledig als kosten geboekt in het jaar van aanschaf.

De afschrijvingen op vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en gesaldeerd. Rente die op voorschotten wordt ontvangen of in rekening is gebracht (negatieve rente) wordt afgeboekt van de baten.

4. Begroting

De begroting 2021 is vastgesteld op de Algemene Ledenvergadering van 12 november 2020.

5. Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa gedurende het boekjaar was als volgt:

	Software
Boekwaarde per 31.12.2020	2.450
Investerings boekjaar	16.531
Aanschafwaarde per 31.12.2021	28.655
Eerdere afschrijvingen	-9.674
Afschrijving boekjaar	-5.664

Boekwaarde per 31.12.2021

€

13.318

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa gedurende het boekjaar was als volgt:

		Inventaris
Boekwaarde per 31.12.2020		4.424
Investerings boekjaar		895
Aanschafwaarde per 31.12.2021		13.017
Afschrijving desinvestering		4.224
Eerdere afschrijvingen		-11.923
Afschrijving boekjaar		-2.742
Boekwaarde per 31.12.2021	€	2.576
		Verbouwingen
Boekwaarde per 31.12.2020		2.690
Investerings boekjaar		-
Aanschafwaarde per 31.12.2021		41.008
Eerdere afschrijvingen		-38.319
Afschrijving boekjaar		-804
Boekwaarde per 31.12.2021	€	1.886

Toelichting immateriële vaste activa:

De Politieke Monitor is eind 2021 volledig afgeschreven. In de eerste helft van 2021 is een nieuwe website ontwikkeld voor Partos en het Programma Leren & Innoveren samen. Het programma Leren & Innoveren heeft voor 50 procent bijgedragen aan de ontwikkeling. De overige 50 procent is geactiveerd.

6. Vorderingen

	31-12-2021	31-12-2020
Debiteuren	-	6.474
Vorderingen vooruitbetaald	3.433	1.419
Overige vorderingen	7.154	13.472
Te ontvangen eindfinanciering The Spindle	-	97.571
Te vorderen omzetbelasting	5.409	3.830
<i>Subtotaal overige vorderingen</i>	<i>15.996</i>	<i>116.292</i>
Totaal Vorderingen	€ 15.996	122.766

Toelichting op overige vorderingen

Het bedrag op overige vorderingen bestaat uit een waarborgsom van de huur.

7. Liquide middelen

	31-12-2021	31-12-2020
Triodos R.C.	72.251	63.627
ASN Sparen	69.954	100.000
Rabo R.C.	235.665	6.115
Rabo Bonus sparen	249.818	249.997
Totaal	€ 627.688	419.739

Toelichting op liquide middelen

Partos beschikt over betaalrekeningen bij de Triodos Bank en de Rabobank. Naast deze rekeningen heeft Partos bij de ASN en Rabobank spaarrekeningen. Alle gelden zijn direct opeisbaar. Partos heeft geen gelden belegd in aandelen of iets dergelijks. Het beleid is vastgesteld na een risicoanalyse van het bestuur waarbij gelden deels bij ideële banken en deels bij een systeembank zijn geplaatst.

8. Reserves en fondsen

Het in 2021 positieve resultaat € 42.497,- wordt als volgt verdeeld:

Bestemmingsreserve Leren & Innoveren: in 2021 is een nieuwe website ontwikkeld voor Partos én het Programma Leren & Innoveren samen. Hiervoor wordt € 16.500,- uit deze reserve onttrokken. Vervolgens wordt aan deze reserve € 12.734,- toegevoegd, voor doorontwikkeling van de website.

Bestemmingsreserve Onderzoek: in 2021 heeft er een ledenwaarderingsonderzoek én een toekomstverkenning Partos plaatsgevonden, hiervoor wordt € 20.359,- uit de reserve onttrokken. Vervolgens wordt aan deze reserve € 35.359,- toegevoegd voor onder andere draagvlakversterking waar Partos in 2022 op inzet.

Het restant van het positieve resultaat ad € 31.263,- wordt toegevoegd aan de continuïteitsreserve zodat Partos voldoende middelen heeft om aan haar verplichtingen te voldoen en spontane projecten kan financieren.

Uitgangspunten bij de verdeling zijn:

- De bestemmingsreserve Leren & Innoveren dient ter financiering van verdere ontwikkeling van de nieuwe website.
- De bestemmingsreserve Onderzoek dient om onderzoeken te financieren, zoals draagkrachtversterking.

De auditcommissie van het Partos-bestuur heeft 28 februari 2013 het richtbedrag voor de continuïteitsreserve vanaf 31 december 2012 vastgesteld op: de jaarhuur van de huisvesting en vijf maanden salaris van het vaste personeel dat voor 2022 de facto neerkomt op € 371.000,-.

Niet-begrote acties komen ten laste van de continuïteitsreserve, zover deze dat toelaat.

Het verloop van het Eigen Vermogen gedurende 2021 is als volgt:

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	<i>Saldo per 1-1-2021</i>	<i>Toevoeging</i>	<i>Onttrekkingen (uitgaven)</i>	<i>Mutatie 2021</i>	<i>Saldo per 31-12-21</i>
Continuïteitsreserve	391.661	31.263	-	31.263	422.924
Bestemmingsreserve Onderzoek	30.000	35.359	-20.359	15.000	45.000
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren	28.766	12.734	-16.500	-3.766	25.000
Totaal	€ 450.427	79.356	-36.859	42.497	492.924

9. Kortlopende schulden

	31-12-2021	31-12-2020
Crediteuren	1.627	17.439
Afdracht loonheffingen	39.736	39.726
Vakantiedagen	14.581	14.402
Programma Leren & Innoveren	83.576	-
Overige schulden en overlopende passiva	15.813	20.365
Loopbaanbudget	13.207	9.711
Totaal	€ 168.540	101.643

Toelichting op Programma Leren & Innoveren

Dit programma wordt medegefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken en is in 2020 goedgekeurd voor de periode 2021-2025. Er waren door personeelstekorten wat aanloopproblemen, maar het in 2021 volledig nieuwgevormde team draait vanaf het vierde kwartaal op volle toeren.

Toelichting op overige schulden en overlopende passiva

Dit bedrag betreft grotendeels de opgenomen kosten voor de accountant betreffende de controle van de jaarrekening en een vooruitbetaalde factuur voor een teamsessie in 2022.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen:

Huurverplichtingen

Vanaf 2015 heeft Partos een nieuw vierjarig contract getekend, einde looptijd december 2018. Deze overeenkomst wordt sindsdien voortgezet voor een aansluitende periode van telkens een jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 41.000,-.

10. Baten

Baten	werkelijk 2021	begroot 2021	werkelijk 2020
Contributies	696.012	670.000	657.291
	696.012	670.000	657.291
Overige opbrengsten			
Trainingen en bijeenkomsten	47.766	8.000	13.958
Programma Leren & Innoveren (toerekening)	500.624	584.200	-
Shared Services	230	4.500	4.605
Overige projecten		200.000	
Innovatieplatform The Spindle	-	-	410.432
	548.620	796.700	428.995
Totale baten	€ 1.244.632	1.466.700	1.086.286

Contributie en Partos-ledenadministratie

In 2021 waren er 106 leden.

Toegetreten in 2021: Stichting Leprazending Nederland en Stichting Mondiaal FNV.

Uitgetreden per 31/12/2021: Media Focus, North Star Alliance, European Journalism Centre, I+Solutions. ICCO was in 2020 al samengegaan met Cordaid.

Bijdragen trainingen en bijeenkomsten

Dit betreft de bijdragen aan PME-cursussen en het Partos Innovatiefestival.

Shared Services

De beheerkosten voor het dienstreizencontract zijn in 2021 niet doorbelast naar de deelnemende organisaties omdat er pas eind 2021 weer beetje bij beetje gebruikgemaakt is van deze dienst. Het eerste halfjaar was er weinig contact tussen de dienstverlener en Partos.

Overige projecten

In 2021 hebben er geen grotere overige projecten plaatsgevonden.

11. Personeelskosten

	werkelijk 2021	begroot 2021	werkelijk 2020
Brutolonen	590.536	732.900	547.908
Sociale lasten en premies	140.916		136.946
Doorberekende loonkosten Programma	-325.594	-355.500	-299.575
Leren & Innoveren			
Reiskosten	4.562	9.800	6.392
Deskundigheidsbevordering	2.915	2.800	1.799
Inhuur personeel	43.609		1.871
Ontvangen ziekengelden	-26.647		-47.143
Personeelsverzekering Verzuim	7.600	12.000	9.164
Overige personeelskosten	24.291	27.000	42.666
Totaal	€ 462.188	429.000	400.027

Toelichting op personeelskosten

Er zijn in 2021 acht stagiaires actief geweest, ieder voor ongeveer een half jaar. Eind 2021 waren twaalf medewerkers in dienst, in totaal 10,2 FTE. Het ziekteverzuim was hoog met 10,5 procent (2020 – 14,9%), mede veroorzaakt door langdurig zieken in het eerste halfjaar.

Vergoeding directie en bestuur in 2021

Brutoloon	100.911
Sociale lasten	6.903
Pensioenbijdrage werkgever	5.117
Totaal	112.931

De directie werd gevormd door de heer A. Romijn, deze heeft een fulltime functie en een bruto maandsalaris van € 7.183,- (2020 - € 7.183,-). In 2020 bedroegen de salariskosten van de directie € 120.030,-. Het bestuur is onbezoldigd.

12.

Huisvestingskosten

	werkelijk 2021	begroot 2021	werkelijk 2020
Huur en servicekosten	39.084	41.000	39.679
Ondersteunende diensten	1.418	5.000	3.087
Kleine aanschaffingen	359	2.000	920
Overige huisvestingskosten	-	2.500	357
Afschrijvingskosten	9.210	6.000	9.990
Totaal	€ 50.071	56.500	54.033

13. Algemene beheerkosten

	werkelijk 2021	begroot 2021	werkelijk 2020
Bestuurskosten algemeen	249	1.000	2.100
Kosten ALV	-	6.500	-
Vergaderkosten	-	1.000	968
Representatiekosten	577	1.000	262
Automatiseringskosten	28.433	19.000	15.232
Administratiekosten	78	2.000	457
Accountantskosten	13.931	13.000	13.599
Advieskosten	3.515	6.500	11.684
Overige	15.919	15.000	14.453
Totaal	€ 62.702	65.000	58.755

Algemene Ledenvergadering

Door de maatregelen van het RIVM in verband met covid-19 hebben beide ledenvergaderingen weer online plaatsgevonden.

Advieskosten

Partos heeft in 2020 de Partos-9001 certificering gekregen. De advieskosten bestaan onder andere uit de jaarlijkse externe audit.

14. Activiteiten

	werkelijk 2021	begroot 2021	werkelijk 2020
Beleidsbeïnvloeding & belangenvertegenwoordiging	13.068	18.750	14.613
Trainingen, bijeenkomsten, Innovatiefestival	44.208	10.000	10.368
Communicatie	5.108	38.750	19.073
Kennis & Effectiviteit	6.877	10.000	15.805
Deelname CONCORD	17.000	17.000	17.000
Ledenwaarderingsonderzoek	1.500	6.265	-
Toekomstverkenning	20.359	15.000	-
Programma Leren & Innoveren	519.053	619.200	-
Innovatieplatform The Spindle	-	-	455.941
Overige projecten	-	200.000	-
Totaal	€ 627.173	934.965	532.800

Beleidsbeïnvloeding & belangenvertegenwoordiging

Kosten bestaan uit de Netwerk Lobbygroep, onderhoud en verbetering van de Politiek Monitor en voorbereidingen in het kader van de verkiezingen 2021.

Trainingen, bijeenkomsten en Innovatiefestival

Door covid-19 is het Innovatie Festival in oktober 2021 zowel online als fysiek georganiseerd. Er zijn kosten gemaakt voor moderators, sprekers en zaalhuur. Hiervoor is € 33.500,- gefinancierd vanuit het Programma Leren & Innoveren.

In 2021 zijn 2 PME-cursussen georganiseerd, in maart en in juni.

Communicatie

Communicatie zit ruim onder het budget. In 2021 is de nieuwe website van Partos én het Programma Leren & Innoveren live gegaan. De ontwikkeling van de website is in de activa opgenomen onder de immateriële activa. Ook heeft het programma bijgedragen aan de kosten voor de nieuwe website.

Programma Leren & Innoveren 2021-2025

Diverse activiteiten zijn uitgevoerd onder de verschillende thema's van het Programma Leren & Innoveren, waaronder *Shift the Power* en leren binnen de strategische partnerschappen. Daarnaast zijn er talrijke bijeenkomsten georganiseerd waaronder het Partos Innovatie Festival. Partos heeft een eigen bijdrage in stafkosten en externe kosten. Het resterende budget wordt naar 2022 doorgeschoven.

15. Financiële baten

Rente	werkelijk 2021	begroot 2021	werkelijk 2020
Bankrente	-	-	32
Totaal			
€	-	-	32

Toelichting op financiële baten

Partos belegt haar vermogen niet, maar heeft een spaarrekening bij de ASN-bank en de Rabobank. De debetrente is nihil.

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling bestemming overschot/tekort

De Algemene Ledenvergadering dient op grond van de statuten een besluit te nemen over de bestemming van het in een boekjaar behaalde overschot of tekort, op basis van een voorstel van het bestuur.

Voorstel bestemming resultaat 2021

Het bestuur stelt voor de over 2021 gemaakte resultaatverdeling als volgt toe te passen op de reserves en de fondsen.

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	Saldo per 1-1-2021	Toevoeging	Onttrekkingen (uitgaven)	Mutatie 2021	Saldo per 31-12-2021
Continuïteitsreserve Partos	391.661	31.263	-	31.263	422.924
Bestemmingsreserve Onderzoek	30.000	35.359	-20.359	15.000	45.000
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren	28.766	12.734	-16.500	-3.766	25.000
Totaal	€ 450.427	79.356	-36.859	42.497	492.924

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum met significante gevolgen voor de jaarrekening.

BEGROTING 2022

	Begroot 2022	Begroot 2021	Realisatie 2020
BATEN			
Contributies	695.000	670.000	657.291
Overige baten	588.140	796.700	429.027
TOTALE BATEN	€ 1.283.140	1.466.700	1.086.318
LASTEN			
Personeelskosten	430.300	429.000	400.028
Algemene kosten	113.000	121.500	112.788
Activiteit kosten	761.000	934.965	532.800
TOTALE LASTEN	€ 1.304.300	1.485.465	1.045.616
RESULTAAT	-21.160	-18.765	40.703
FONDSEN EN RESERVES			
Saldo Continuïteitsreserve 1-1-2022	391.661		
Onttrekking/toevoeging	-		
Continuïteitsreserve 31-12-2022	391.661		
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren 1-1-2022	22.591		
Onttrekking/toevoeging	-9.000		
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren 31-12-2022	13.591		
Bestemmingsreserve Onderzoek 1-1-2022	29.000		
Onttrekking/toevoeging	-12.160		
Bestemmingsreserve Onderzoek 31-12-2022	16.840		
RESULTAAT NA VERDELING	-		
Opbouw continuïteitsreserve:			
5 maanden doorbetaling salarissen	316.000		
1 jaar doorbetaling huur excl. servicekosten	-	41.000	
		<u>357.000</u>	

De saldi van de reserves en het fonds in de begroting wijken af van de reële bedragen, de begroting wordt immers voor de jaarafsluiting opgesteld en vastgesteld.

CONTROLEVERKLARING

Origineel ondertekend in archief van Partos.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Branchevereniging voor Particuliere Organisaties voor Internationale Samenwerking te Amsterdam.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Branchevereniging voor Particuliere Organisaties voor Internationale Samenwerking te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Branchevereniging voor Particuliere Organisaties voor Internationale Samenwerking per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Branchevereniging voor Particuliere Organisaties voor Internationale Samenwerking zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag.

Dubois & Co. Registeraccountants is een maatschap van praktijkvennootschappen. Op alle opdrachten die aan ons kantoor worden verstrekt zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze voorwaarden, waarvan de tekst is opgenomen op de website www.dubois.nl, bevatten een aansprakelijkheidsbeperking.

Oranje Nassaulaan 1
1075 ah Amsterdam
Telefoon 020 571 23 45

E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, zijnde het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 4 april 2022

Dubois & Co. Registeraccountants

 ValidSigned door Arjan Buteijn
op 04-04-2022
A.P. Buteijn RA